Sea King på museum:

Sjelden og luftig fødsel for Anny Margrete

Etter 50 år i norsk søk- og redningstjeneste, er det enkelte solskinnshistorier som har satt sine spor.

UNIKT: Dette bildet ble tatt inne i Sea King helikopteret i 2013, kun kort tid etter at Anny Margrete meldte sin ankomst seks uker før oppsatt termin. Foto: Privat

Roy-Arne Salater
Run Gyllander (foto)
Publisert 13.03.2024 22:35Sist oppdatert 15 timer siden

– Vi satt og slappet av etter middag da vannet plutselig gikk. Det var ingen forvarsel eller noen slikt. Da var det bare å ringe, for her var ting i ferd med å skje veldig raskt, forteller Mette Fagervik Christensen.

16. april 2013 husker hun og ektemannen Leif Kristian fra Hamarøy i Nordland svært godt. Vannet var plutselig gått og det seks uker før termin.

Nærmeste sykehus var i Bodø som ligger minst tre timer unna.

Et Sea King redningshelikopter fra Bodø ble rekvirert. Det hastet veldig med å komme seg til sykehuset.

11 ÅR SENERE: Mamma Mette Fagervik Christensen, barna Arne Magnus og Anny Margrete Fagervik og pappa Leif Kristian Christensen pappa var til stede da det gamle Sea King helikopteret ble plassert på museum i dag. Foto: Run Gyllander / TV 2

– Jeg husker lite fra selve flyturen, for jeg hadde stort sett øynene igjen. Jeg lå bare og konsentrerte meg om kroppen. Jeg hadde mer enn nok med meg selv, forteller hun.

Leif Kristian Christensen husker litt mer fra selve flyturen.

– Det var veldig tøft egentlig, og litt av en opplevelse. Jeg ble så imponert over alt utstyret som de hadde om bord. Jeg satt og så ut igjennom vinduet og tenkte at der nede har jeg vært på jobb i dag, humrer han.

Målet var å rekke frem til sykehuset i Bodø i tide, men slik gikk det ikke. For i det helikopteret lander, kommer Anny Margrethe til verden i en hangar på Bodø flystasjon.

GLEMMER ALDRI: Peer-Johan Ødegaard var fartøysjef da Anny Margrete ble født om bord i Sea King helikopteret. Foto: Run Gyllander / TV 2

– Det var ikke før jeg la hodet på puta den kvelden at jeg helt skjønte hva det var man hadde vært med på. Det gikk veldig fort og i ett. Det var en helt ny opplevelse for å si det fint, sier Leif Kristian Christensen.

– Litt stresset

Også fartøysjefen på Sea King helikopteret den gangen, Peer-Johan Ødegård, husker hendelsen svært godt.

– Man blir jo litt stresset. Vi hadde med jordmor som holdt oss oppdatert underveis. Vi har veldig fokusert på å nå fram i tide.

DRAMA: Her blir to fiskere reddet fra et forlis utenfor Lofoten. Foto: 330-skvadronen/

Søk- og redningshelikopteret Sea King har tjenestegjort i Norge i over 50 år, fra 1973 til 2023.

Det har vært svært mange dramatiske hendelser på disse årene.

Barndomsminner

Alexander Kielland-ulykken i Nordsjøen i 1980, brannen i Hotel Caledonien i Kristiansand i 1986, og leirraset i Gjerdrum i Akershus i 2020. Dette er alle eksempler på større og kjente redningsoperasjoner der Sea King-helikoptrene har hatt en sentral rolle.

Det er utført over 46 000 ambulanse, søk- og redningsoppdrag med denne helikoptertypen siden 1973. Det betyr at det er stort antall mennesker i Norge som på en eller annen måte har et spesielt forhold til Sea King.

UNIKT BILDE: Dette bildet er trolig fra 1973 da de splitter nye Sea King helikoptrene var samlet på samme sted. Foto: 330-skvadronen/ Forsvaret

– Dette helikopteret er barndomsminner for meg. Man har ofte sett at de har flydd forbi husene våre. Når man ser helikopteret, har man tenkt at dette er tryggheten vår for oss som bor i distrikt Norge.

– Det er en sterk symbolverdi i dette helikopteret her, sier Leif Kristian Christensen.

Helikopteret han står ved siden av har halenummer «073». Dette var et av de første som kom til Norge i 1973.

Mange mennesker er blitt reddet av nettopp dette helikopteret.

– Museets helikopter deltok i redningsoperasjonene ved både Alexander Kielland-ulykken og ved berging av passasjerer fra cruiseskipet Maksim Gorkij som gikk på grunn ved Svalbard i 1989, sier Rolf Liland, direktør ved Norsk Luftfartsmuseum.

DRAMATISK: Her blir passasjerer fra cruiseskipet Maxim Gorky berget opp fra isen etter at skipet gikk på grunn utenfor Svalbard i 1989. Foto: 330-skvadronen/ Forsvaret

I desember 2023 ble de siste Sea King helikoptrene faset ut og nye og hypermoderne SAR Queen er nå i bruk.

Kulturarv

Da helikopter «073» hadde sin aller siste flytur fra Rygge til Bodø i desember, var det gamle veteraner fra de ulike 330-skvadronene som fikk det ærefulle oppdraget.

– Det er jo litt vemodig. 50 år i tjeneste er lenge. Dette helikopteret er intakt og autentisk. Selv søppelbøtta om bord står slik den gjorde på den aller siste turen.

– Nå står helikopteret her ved Norsk Luftfartsmuseum for bevaring. Dette er en viktige del av den nasjonale kulturarven, og er nå i museal varetekt for ettertiden, sier Liland.

GAMMEL TRAVER: Etter mer enn 50 år i tjeneste er det definitivt slutt for den gamle arbeidshesten som har reddet folk i 50 år. Foto: Run Gyllander / TV 2

Det er tre Sea King helikoptre igjen som er donert av Justis- og beredskapsdepartementet.

Helikoptrene «189» og «060» vil bevares ved henholdsvis Forsvarets flysamling på Gardermoen og Flyhistorisk Museum på Sola.

I dag er Anny Margrethe 11 år gammel. Hun har også tidligere hilst på besetningen som fløy mamma og pappa til Bodø 16. april 2013. Det skjedde på 10 års dagen i fjor.

Hun skjønner ikke helt hvor unikt det er å bli født om bord i et helikopter.

– Wow. Det er litt spesielt har jeg hørt, sier hun.

Ødegaard har fortsatt sin karriere som fartøysjef på det nye SAR Queen helikopteret. Oppdraget fra Hamarøy til Bodø for 11 år siden, kommer han neppe til å glemme med det første.